

เนื่องจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนมีความประสงค์จะใช้อากาศยานเบาพิเศษทำการบินภายในประเทศ เพื่อภารกิจของทางราชการและประโยชน์ด้านการกีฬา สมควรกำหนดมาตรการควบคุมด้านความปลอดภัยและการปฏิบัติการบินอากาศยานเบาพิเศษ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้อากาศยานและสาธารณชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๔ (๓) มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ คณะกรรมการการบินพลเรือน โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกข้อบังคับเกี่ยวกับอากาศยานเบาพิเศษไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในข้อบังคับนี้

“อากาศยานเบาพิเศษ” หมายความว่า อากาศยานหนักกว่าอากาศซึ่งได้รับแรงยกในการบินส่วนใหญ่จากแรงพลวัตของอากาศและมีน้ำหนักสูงสุดเมื่อบินขึ้นตามที่ระบุไว้ในคู่มือการบินไม่เกิน ๕๐๐ กิโลกรัม

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

ข้อ ๒ อากาศยานเบาพิเศษแบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ประเภทไม่มีกำลังขับเคลื่อน ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่าไม่เกิน ๗๕ กิโลกรัม

(๒) ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน ๑ ที่นั่ง ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่า โดยไม่รวมพุนหรืออุปกรณ์ความปลอดภัยที่มีไว้ใช้ในสภาวะอันตรายไม่เกิน ๑๖๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุดไม่เกิน ๕๕ น็อต ความเร็วร่วงหล่นไม่เกิน ๒๔ น็อต และมีถังเชื้อเพลิงที่มีความจุไม่เกิน ๒๐ ลิตร

(๓) ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน ๒ ที่นั่ง ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่า โดยไม่รวมพุนหรืออุปกรณ์ความปลอดภัยที่มีไว้ใช้ในสภาวะอันตรายไม่เกิน ๒๕๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุดไม่เกิน ๙๐ น็อต ความเร็วร่วงหล่นไม่เกิน ๔๕ น็อต และมีถังเชื้อเพลิงที่มีความจุไม่เกิน ๕๐ ลิตร

ข้อ ๓ อากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ทำการบินได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเพื่อการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและการฝึกบินเท่านั้น

ในกรณีที่สมาคมหรือมูลนิธิใดประสงค์จะใช้ทำการบินเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจการของสมาคมหรือมูลนิธิจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมการบินพาณิชย์ก่อน

ผู้ที่ จะทำการบินกับอากาศยานเบาพิเศษที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตนักบินแล้วจะต้องเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคม มูลนิธิ หรือชมรมที่กรมการบินพาณิชย์เป็นชอบในระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบินแล้ว

อากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ทำการบินได้ภายในห้วงเวลา พื้นที่ ความสูงตามเงื่อนไขและกฎการบินที่กรมการบินพาณิชย์กำหนด

ข้อ ๔ เครื่องหมายสัญชาติและเครื่องหมายการจดทะเบียนสำหรับอากาศยานเบา พิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับ ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เว้นแต่เครื่องหมายสัญชาติ ที่เขียนไว้บนอากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ตัวอักษรโรมัน ตัว U นำหน้าเครื่องหมายการจดทะเบียนและ เครื่องหมายการจดทะเบียนให้ประกอบด้วยตัวอักษรโรมันหนึ่งตัวและหมู่เลขอารบิกสองตัวตามที่ กรมการบินพาณิชย์กำหนด

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อบังคับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตแก่ผู้ประจำหน้าที่ผู้ขอ อนุญาตเป็นนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศยานเบาพิเศษจะต้องมีอายุ สุขภาพ ร่างกาย ความรู้และ ความชำนาญ ดังต่อไปนี้

(๑) อายุ ไม่ต่ำกว่า ๑๗ ปีบริบูรณ์

(๒) สุขภาพร่างกาย มีความสามารถในการมองเห็น การได้ยิน และโครงสร้าง ร่างกายสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำการบินกับอากาศยานเบาพิเศษ

(๓) ความรู้เกี่ยวกับอากาศยานเบาพิเศษ ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. ทฤษฎีการบินพื้นฐาน เครื่องวัดประกอบการบิน กฎการบินและ อนุกรมวิธาน

ข. โครงสร้าง เครื่องยนต์ ระบบควบคุม สมรรถนะและข้อจำกัดต่าง ๆ ของ อากาศยานเบาพิเศษ

ค. การถอดประกอบ และการซ่อมบำรุงรักษาบนพื้นฐานต่าง ๆ ตามที่กำหนด ในคู่มือของอากาศยานเบาพิเศษ

ง. กฎและระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบิน ส่วนบุคคล ประเภทอากาศยานเบาพิเศษ

จ. การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยและวิธีปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน ซึ่งรวมทั้งการ ปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลอื่น

(๔) ความชำนาญ

ก. ประเภทไม่มีกำลังขับเคลื่อน ได้รับการฝึกบินภายใต้การควบคุมดูแลของ เจ้าหน้าที่กรมการบินพาณิชย์หรือครูการบินที่มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๖ และสามารถทำการบินได้ หรือ แสดงให้เห็นว่าสามารถทำการบินได้

ข. ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน ได้รับการฝึกบินภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ กรมการบินพาณิชย์หรือครูการบินที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๖ และมีชั่วโมงบินไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง โดย มีชั่วโมงบินเดี่ยวไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง และต้องทำการบินขึ้นลงไม่น้อยกว่า ๔๕ เที่ยวบิน

ข้อ ๖ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินหรือผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศ ยานเบาพิเศษที่จะทำหน้าที่เป็นครูการบินอากาศยานเบาพิเศษจะต้องสามารถสอนความรู้เกี่ยวกับ อากาศยานเบาพิเศษตาม ข้อ ๕ (๓) และมีประสบการณ์ในการบินกับอากาศยานเบา พิเศษประเภทนั้น ๆ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมง

ข้อ ๗ สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคล ประเภทอากาศยานเบา

พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตแก่ผู้ประจำหน้าที่และมีสิทธิทำการบิน ถอดประกอบ ซ่อมบำรุงรักษา รับรองการตรวจ การบำรุงรักษา และการบริการตามปกติของอากาศยานเบาพิเศษ แต่จะใช้สิทธินี้ไม่ได้ ถ้าหากผู้ถือใบอนุญาตมิได้ศึกษาให้ทันสมัยซึ่งข่าวสาร คำแนะนำและคู่มือทั้งปวงเกี่ยวกับการบำรุงรักษา และความสมควรเดินอากาศของอากาศยานเบาพิเศษ

ข้อ ๘ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศยานเบาพิเศษ ต้องปฏิบัติตามวินัย ดังต่อไปนี้

(๑) จะต้องบันทึกรายการในสมุดปฐมเดินทางตามแบบที่กรมการบินพาณิชย์เห็นชอบ ทุกครั้งที่ทำการบิน และจะต้องเก็บรักษาไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

(๒) จะต้องทำการบินภายในห้วงเวลา บริเวณพื้นที่ ความสูง และเงื่อนไขที่กรมการบินพาณิชย์กำหนดไว้โดยเคร่งครัด หากไม่แน่ใจในแนวเขตให้สอบถามให้ชัดเจนและให้ถือแนวในสุดที่แน่ใจสำหรับการทำการบิน

(๓) จะต้องไม่ทำการบินในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และรบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น

(๔) จะต้องไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในระยะเวลา ๘ ชั่วโมงก่อนทำการบิน

ข้อ ๙ ผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดินประเภทสองมีสิทธิตามข้อบังคับเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตเป็นนายช่างภาคพื้นดินและสิทธิของผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดิน และมีสิทธิถอด ประกอบ ซ่อมบำรุงรักษา รับรองการตรวจการบำรุงรักษา การบริการตามปกติ และการดัดแปลงเล็กน้อยที่ไม่กระทบกับสมรรถนะการบินของอากาศยานเบาพิเศษ หรือตามที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว แต่จะใช้สิทธินี้ไม่ได้ ถ้าผู้ถือใบอนุญาตมิได้ศึกษาให้ทันสมัยซึ่งข่าวสาร คำแนะนำและคู่มือทั้งปวงเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและความสมควรเดินอากาศของอากาศยานเบาพิเศษ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป^๑

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙

วันมหามงคล มหาวชิราลงกรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ประธานคณะกรรมการการบินพลเรือน

ฐาปณี/แก้ไข

๒ สิงหาคม ๒๕๔๕

ปุณิกา/ปรับปรุง

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

^๑ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนที่ ๗๖ ง/หน้า ๔/๑๙ กันยายน ๒๕๓๙